

СПРАВКА

На постъпили становища и предложения за промени на Закона за горите и подзаконовите му актове от дирекциите в
Изпълнителна агенция по горите и нейните структури – РДГ, ДПП, ЛЗС, ГСС

Предложение

1. Във връзка с това, че на територията на държавата, има големи площи, които са с трайно предназначение на територията земеделска, а в действителност са гори, считаме, че в Закона за горите трябва да залегнат следните постановки:
Следва да има текст, който да разпорежда, че всяка гора, независимо от трайното предназначение на територията, следва да се подчинява на разпоредбите на закона за горите.
2. По структурата на горското ведомство.
Считаме, че ведомството, което стопанисва, контролира и управлява горите на България, трябва да е самостоятелна структура, каквато беше Държавната агенция по горите до 2011 година. Към тази структура трябва да има две структури или:
  - Първа структура – каквото е сегашната ИАГ, с поделения Регионалните дирекции по горите.
  - Втора структура – стопанисваща държавните гори (предприятие – едно), на което са подчинени държавните горски и ловни стопанства. Тази структура може да има офиси където са в момента седалищата на регионалните дирекции по горите. Същото ще облекчи и подобри съвместната работа между стопанисващ и контролиращ орган.
3. По опазването на горските територии
Считаме, че в ЗГ, раздела «опазване на горските територии» трябва да претърпи развитие. В същият трябва да се конкретизират правата и задълженията на горските инспектори. Считаме че трябва да се върви в посоката на подобни структури, съществували в миналото. Горска стража, определена със специален закон, преди 1944 година и една добра инициатива, съществувала само 4 години – горска полиция към «МВР». 1995-1999 година.
4. Упражняване контрол на дейностите в горите и други свързани с преработка и търговия с дървесина.
  - Разширяване правомощията на горските служители с лесовъдско образование по контрола на дейностите / сеч, транспорт и др./ в поземлени имоти с трайно ползване „земеделски земи” или друго, с характеристика на гора .
  - Със ЗГ да се определи, че лесовъди, упражняващи частна лесовъдска практика при издаване на документи, определени по ЗГ имат качество на длъжностни лица и да носят отговорност по Наказателния Кодекс.
  - Разпоредбата по ЗГ относно наличие на GPS – устройство за ТПС, транспортиращи дървесина да бъде извадена от Глава седма „Достъп до горите” на ЗГ и да бъде поставена в Глава тринадесета „Опазване на горските територии” на ЗГ, раздел втори „Контрол”.
  - В ЗГ да се определи задължение издаването на превозните билети за дървесина добита от сечище да става на място определено като временен склад, определен с GPS-координати в технологичния план за съответното сечище.
- 5.Разширяване контролните правомощия на горските служители с лесовъдско образование от ДГС и ДЛС да съставят АУАН за констатиране нарушения и извън горските територии, включително да задържат вещи, предмет и средство за извършване на нарушения по ЗГ.
- 6.Служителите с лесовъдско образование от ДГС и ДЛС да имат контролни правомощия по ЗРА.
7. Да бъдат прецизирани изискванията към училищата за средно специално лесовъдско образование, което дава правомощия на лицата да упражняват частна лесовъдска практика и да извършват дейностите регламентирани в ЗГ.

Предложение

-Да бъде затегнат режима на вписването на лицата в публичния регистър по чл. 235 от ЗГ, както и на лицата, които са отписани от него поради извършено нарушение на нормативната уредба.

1.Относно структурата на горското ведомство.

Считаме, че ведомството, което стопанисва, контролира и управлява горите на България, трябва да е самостоятелна структура, каквато беше Държавната агенция по горите до 2011 година.

2.Да отпадне възможността за придобиване на професия техник лесовъд, специалност горско стопанство и дърводобив от центрове за професионални обучения, даващо им възможност да работят в регионалните дирекции по горите и упражняват контролни правомощия по ЗГ, ЗЛОД и др. За работа в РДГ не се изисква удостоверение за упражняване на лесовъдска практика.

3.По опазването на горските територии

В ЗГ, раздел «опазване на горските територии» да се конкретизират правата и задълженията на горските инспектори, по подобие на структури, съществували в миналото - горска стража, определена със специален закон, преди 1944 година и една добра инициатива, съществувала само 4 години - горска полиция към «МВР». 1995-1999 година.

4. Упражняване контрол на дейностите в горите и други свързани с преработка и търговия с дървесина.

-разширяване правомощията на горските служители с лесовъдско образование по контрола на дейностите / сеч, транспорт и др./ в поземлени имоти с трайно ползване „земяделски земи“ или друго, с характеристика на гора .

-със ЗГ да се определи, че лесовъди, упражняващи частна лесовъдска практика при издаване на документи, определени по ЗГ имат качество на длъжностни лица и да носят отговорност по Наказателния Кодекс.

-разпоредбата по ЗГ относно наличие на GPS - устройство за ТПС, транспортиращи дървесина да бъде извадена от Глава седма „ Достъп до горите“ на ЗГ и да бъде поставена в Глава тринадесета „Опазване на горските територии“ на ЗГ, раздел втори „Контрол“.

-в ЗГ да се определи задължение издаването на превозните билети за дървесина добита от сечище да става на място определено като временен склад, определен с GPS-координати в технологичния план за съответното сечище.

-разширяване контролните правомощия на горските служители с лесовъдско образование от ДГС и ДЛС да съставят АУАН за констатирани нарушения и извън горските територии, включително да задържат вещи, предмет и средство за извършване на нарушения по ЗГ.

5.Служителите с лесовъдско образование от ДГС и ДЛС да имат контролни правомощия по ЗРА.

6.Да бъде затегнат режима на вписването на лицата в публичния регистър по чл. 235 от ЗГ, както и на лицата, които са отписани от него поради извършено нарушение на нормативната уредба.

7.В ЗГ да се въведе разпоредба, съгласно която за всеки поземлен имот, притежаващ характеристиките на гора по с смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗГ, независимо от трайното предназначение на територията му, да се прилагат разпоредбите на Закона за горите.

1.Провеждане на национална инвентаризация на горските територии -конкретни разпоредби, регулиращи срокове за про-

Предложение

веждане, начин и компетентни органи;

2. Държавната политика в областта на горското стопанство да се осъществява от самостоятелна структура, със съответната оперативна компетентност;

3. Увеличаване информираността на гражданите за дейността на държавните органи, осъществяващи дейност в областта на горското стопанство чрез уеб-базирани системи и приложения. Обвързаност на дейностите в горски територии с географските информационни системи.

4. Облекчаване на разрешителния режим при провеждане на обществени мероприятия в горски територии – съгласие да се изисква единствено от собственика на територията;

5. Ясни и строги критерии, които да са в основата на издаването на ограничения за достъп в горските територии, задължително обществено обсъждане с всички заинтересовани страни и постигане на обществена подкрепа и консенсус при предприемане на ограничителни заповеди.

1. Относно чл. 197 от Закона за горите да се изясни кое е разпореждане и кое се счита за предписание/ препоръка. Съдът приема само т. 6 от чл. 197 от ЗГ като разпореждане, а изискването на документи и информация за съда има характер на предписание/препоръка.

2. Служители на ДГС/ДЛС имат правомощия да проверяват документи на МПС, а служителите на РДГ – не.

Съгласно чл. 274, ал. 2, т. 1 от Закона за горите служителите в държавното предприятие по чл. 163, в ДГС, ДЛС и учебно-опитните горски стопанства, които заемат длъжност, за която се изисква лесовъдско образование имат право да спират със сигнал със стоп-палка и да проверяват пътните превозни средства, превозващи дървесина и недървесни горски продукти на територията на съответното държавно предприятие, както и да проверяват всички документи, свързани с управляваното превозно средство и с извършения превоз. Съгласно чл. 197, т. 3 от Закона за горите служителите на ИАГ и нейните структури, които заемат длъжности, за които се изисква лесовъдско образование, както и определените със заповед на ИД на ИАГ имат право да спират превозните средства, които превозват дървесина и недървесни горски продукти, за проверка на техния произход. Служителите по чл. 197 от ЗГ нямат правомощията да проверяват всички документи, свързани с управляваното превозно средство, затова е необходимо да се въведе аналогична разпоредба и по отношение на служителите по чл. 197 от ЗГ.

3. Относно задържаните вещи

В чл. 273, ал. 1 от Закона за горите не се предвижда възможност да се присъжда парична равностойност на липсващите вещи, предмет на нарушението. В същото време в чл. 275, ал. 2 от Закона за горите е казано, че паричната равностойност на липсващите вещи се внася в бюджета на ИАГ. Това явно разминаване в нормативната уредба трябва да се отстрани като се предвиди в чл. 273 от ЗГ възможност за начисляване на паричната равностойност на вещите, предмет на нарушението.

Предложение

1. Промяна на статута на Изпълнителната агенция по горите от юридическо лице към Министерството на земеделието, храните и горите - в юридическо лице към Министерски съвет - Държавна агенция по горите.
2. Да се реструктурира управлението на горския сектор в тризвенната система – ДАГ, РДГ, ДГС/ДЛС.
3. Финансиране от държавата на част от общественополезните функции на горските стопанства – дейностите по залесяване, отглеждане на горите, защитата на горите, ловностопанската дейност на държавните ловни стопанства, охраната на лова и дивеча, строителството на горски пътища, горската инвентаризация.

По отношение професионализма, той е пряко свързан с качеството на образованието, особено на школите за преквалификация, както и с възможностите за продължаващо обучение и квалификация.

По отношение прилагането на административно наказателните разпоредби имаме няколко предложения свързани с неясноти и непълноти в тези текстове:

-Текстът на чл. 272а от ЗГ да бъде следният:

„При плащане на наложената глоба или на имуществената санкция в 30-дневен срок от **получаване** на наказателното постановление лицето дължи 70 на сто от размера на глобата, съответно на имуществената санкция.“

Това се налага, тъй като в много случаи има трудности при връчване на НП и при настоящият текст, до връчването на НП срока е изтекъл.

- В редица текстове на административно – наказателните разпоредби има предвидени наказания, но не са обвързани с конкретни текстове в ЗГ и подзаконовите актове по прилагането му, които се нарушават. Това води до отмяна на НП.

- Да се прецизират субектите на административно – наказателната отговорност съгласно ЗГ, в обектите в които се извършва дейност – да се ангажират задължения и съответно да се налагат санкции не на отделни физически лица, а на юридическото лице, на което е възложена дейността.

- Да се прецизира текстът на чл. 253, ал.3, т.5, като се разпишат нарушения, при които се налага ПАМ – такива свързани с дейности с незаконно добита дървесина, неосигуряване на достъп и др.

- **В чл. 2, ал. 2** се дефинира терминът „горска територия“, който като съдържание се разминава с определението по ЗУТ. Да се промени текста съобразено с факта, че площите на *горите в земеделски земи* фактически не са горска територия по ЗУТ.

Предложение

- **В чл. 73, ал. 1, т. 1** съюза „и“ след думата „Предприятия“ да се замени със запетая;
- **В чл. 106** след думата „санитарни“ да се добави „и принудителни“;
- **В чл. 173, ал. 4** стажът да се увеличи от 3 на 5 години.
- **В чл. 187** да се впише текст, с който се разпорежда обособяването на охранителни участъци, поверени на лица с лесовъдско образование, упълномощени от собствениците;
- **Да се създаде нов чл. 268а** с текст „Длъжностно лице или лице упражняващо лесовъдска практика, което невярно посочи данни или обстоятелства в технологичен план, карнет-опис, сортиментна ведомост, позволятелно за сеч и протокол за освидетелстване на сечище, които са различни от фактическите обстоятелства, установено по съответния ред от контролните органи, се наказва с глоба от 50 лв. до 500 лв.“
- **В чл. 272** думата „издаването“ да се замени с „получаването“;
- **В § 1** от Преходните и допълнителни разпоредби да се създаде нова т. 5б с текст „Понятие за собствени нужди - дейност, извън рамките на търговията, определена от закона дейност или професия, без комерсиална цел и постигането на определен финансов резултат.“
- **В § 1 т. 6** от Преходните и допълнителни разпоредби на ЗГ да се прецизира определението на термина "временен склад", като се конкретизира местоположението му „в сечището или на разстояние до 1 км от него“, посочи се максимална площ, наличие на дървостой или освобождаване от такъв и други.
- **В § 1 от** преходните и допълнителни разпоредби на ЗГ да се даде конкретно определение на термина „*стопанска дейност*“ при ползване на гъби, плодове и други недървесни ползвания от горите.
- В § 1 от ДР на ЗГ, да се въведе определение за „товарно превозно средство“, тъй като в някои случаи транспорт се извършва с МПС – бусове, пикапи и др.

Считаме, че следва да се промени нормативната база, като контрола/извършван чрез ИАГ/РДГ/ и стопанисването и ползването/извършвани чрез ДП/ДГС/ДЛС/ в горите не следва да бъдат на подчинение на МЗХГ. Считам, че би било удачно ИАГ/РДГ да се обособят, като самостоятелна агенция към министерски съвет. По този начин ще се гарантира безпристрастност, обективност и реално разделение на контролната от стопанската дейност.

С оглед гарантиране на професионализъм считаме, че осигуряването на привилегии заложи в закона, биха допринесли за набиране на по качествените и образовани специалисти, които биха дошли в системата на Агенцията по горите. Същите могат да се изразяват в: Промяна категорията труд за служителите на ИАГ/РДГ; Прослужено време върху основното месечно

Предложение

възнаграждение за всяка година стаж; порционни пари – храна за служителите на трудово и служебно правоотношение; и др.

С оглед постигане на прозрачност и публичност считаме, че същата може да се осъществи чрез по голяма информираност на обществото за работата извършвана от ИАГ/РДГ стопанисващите горски територии, както и подобряване на интернет страниците и допускане на гражданите до по обширна база данни, от която могат да черпят информация свързана с дейностите осъществявани от ИАГ/РДГ, както и възможността за обратна комуникация.

1. Чл. 148. (12) да стане: **”Собствениците/ползвателите на товарните превозни средства, транспортиращи дървесина и недървесни горски продукти, както и мобилните обекти по чл. 206 от ЗГ, движещи се в горски територии и по пътища от републиканската пътна мрежа, трябва да бъдат снабдени с изправни и функциониращи устройства за позициониране и проследяване на движението им (GPS устройства). Редът за предоставяне на достъп до информацията за движението на превозните средства се определя с наредбата по ал.11”.**

2. В чл. 148 да се създаде нова алинея с текст: **”Забранява се транспортирането с товарни, моторни превозни средства на дървесина и недървесни горски продукти без изправни и функциониращи устройства за позициониране и проследяване на движението им (GPS устройства)”.**

3. Съгласно чл. 213. (2) се забранява употребата на необработен дървен материал от категориите едра строителна дървесина и средна строителна дървесина - III клас на сортиментност за производство на енергия от биомаса. Считаме, че от тази разпоредба не става ясно дали складовете за продажба на дърва за огрев могат да преработват горечитираните категории дървесина, доколкото § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за горите дава определение за биомаса, но липсва легално определение за енергия от биомаса.

4. Чл. 258. (1) Наказва се с глоба от 100 до 300 лв., ако не е предвидено по – тежко наказание, лице, което извършва дейност в горските територии, без да притежава съответната правоспособност.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 200 до 400 лв. или безвъзмезден труд в полза на обществото.

Да се увеличи минималния размер на наложената глоба.

1. В **чл. 272а** думата **„издаването”** да се замени с **„получаването”**.

2. **Чл. 273. (1)** Вещите, послужили за извършване на нарушение, както и вещите – предмет на нарушението, се отнемат в полза на държавата независимо от това чия собственост са, освен ако се установи, че са използвани независимо или против волята на собственика им.

Да се добави, че се отнемат в полза на държавата и независимо от стойността им.

Предложение

3. **Чл. 273. (3)** Вещите, отнети в полза на държавата, с изключение на вещите по ал. 2, се продават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост.

Да се добави да се продават и от кметовете на общини, когато вещите са отнети с наказателно постановление, издадено от кмет на община.

Предложение за допълнение на чл.16 ал. (1): Чл. 16. (1) Изпълнителната агенция по горите възлага извършването на инвентаризация на горските територии, изработването на горскостопанските карти, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване от пожари, при съобразяване с границите на горските териториални единици. Дейностите по ал. 1 се финансират от държавния бюджет до размера на утвърдения такъв за съответната бюджетна година по програма "Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита"

1. Да се реструктурира „Изпълнителна агенция по горите“ в „Държавна агенция по горите“ Мотиви: считаме, че стопанисването, управлението и опазването на горските територии ще бъде подобро, при промяна на сега действащата горска структура.

2. Разпоредбата на чл. 148, ал. 12 от сега действащия Закон за горите да бъде преместена от глава „Достъп до горите“ в отделна глава. Мотиви: текстът на разпоредбата е обоснован, но поради факта, че същият се намира в глава „Достъп до горите“ в някои районни съдилища това е причина за отмяната на издадените наказателни постановления.;

3. Текстът в разпоредбата на чл. 187, ал. 3 от Закона за горите да отпадне, като при желание собствениците на горски територии да сключват договори за опазването им със съответните ДП по чл. 163 от ЗГ и/или техните ТП. Мотиви: досегашната разпоредба е неясна и практически неприложима.

4. В чл. 211 да се добави нова алинея с текст; „Превозните билети се издават от обособен временен склад, съобразно одобрените технологични плановете за добив на дървесината“, а сегашната алинея 2 да стане 4 и т. н. Мотиви: не са редки случаите, в които превозните билети се издават на разстояния от няколко километра от временните складове. При констатирането на такъв тип нарушения и при последващото им обжалване административнонаказателните производства се отменят от съдилищата, тъй като тази разпоредба до сега е не е точно регламентирана нито в действащото горско законодателство, нито в Заповед № 142/14.02.2020 г. за определяне на образците на превозните билети по чл. 211 от Закона за горите.

5. В чл. 211 да се добави и нова ал. 3, която да съдържа текст: „За дървесината добита, извън горските територии превозните билети се издават от място, изрично вписано в издаденото разрешително за добив на дървесина от съответната община“. Мотиви: към настоящия момент са налични не малко случаи на констатиране на подобен тип нарушения, при което образуването на административнонаказателно производство не би било законосъобразно, тъй като в никой закон или

Предложение

подзаконов акт не съществува гореописаната разпоредба.

6. На служителите в ТП ДГС/ДЛС, УОГС и Общински горски структури, на които са възложени функции по опазване на горските територии по реда на чл. 190 от Закона за горите, да им бъдат дадени правомощия, идентични на описаните в чл. 200 от Закона за горите. Мотиви: в случаите на възникване на конфликтни ситуации с нарушители да могат да използват определените в чл. 200 от Закона за горите помощни средства, както и принудителното задържане на нарушителите.

7. В чл. 253, ал. 3 от Закона за горите да се добави нова точка б със следния текст: „При издаване на превозни билети за транспортиране на дървесина от горски и извън горски територии, в нарушение на Закона за горите и подзаконовите му актове се спира достъпа до информационната система на ИАГ за издаване на превозни билети, за срок до една година“ Мотиви: считаме, че въвеждането на подобна разпоредба ще доведе до дисциплиниращ ефект в лесовъдите, упражняващи лесовъдска практика, както и до спад на извършваните нарушения с цел узаконяване на незаконно добита дървесина, чрез манипулация на превозните билети.

1. Разрешителните за достъп до горските територии да бъдат вземездни. Когато разрешителното за достъп е свързано с дърводобивна дейност, таксата да бъде обвързано с количеството дървесина съгласно издадените разрешителни за сеч. Средствата от тях да се акумулират в набирателна сметка и да служат за ремонт на пътища /включително и на такива в земеделски територии/, ползвани за извоз и транспорт на дървесина. Да се направи раздел в електронната система на ИАГ, в която да се регистрират превозните средства с издадени разрешителни за достъп. Разделът да е общодостъпен.

2. За всички имоти, притежаващи характеристиката на гора и с възраст над 30г. да се прилага Закона за горите, независимо от това дали са с трайно предназначение – горска или земеделска територия.

3. Контролните горска марка да се замени с пластини. Номерът на пластината да е с абrevиатура - номера на лиценза за упражняване на лесовъдска практика. Да се създаде общодостъпен електронен регистър в информационната система на ИАГ, с имена на притежателите на пластините. В сегашния си вид КГМ трудно оставя четим отпечатък върху маркираните дървета, да не говорим след като изминат 3 години от извършеното маркиране.

4. В горските територии собственост на физически лица с площ на отделните имоти до 2,0 ха опазването да се извършва от държавните предприятия.

5. Служителите на ТП ДГС/ДЛС да издават превозни билети само от временен склад. Последващите превозни билети да се издават от лицензирани лесовъди, наети съответните фирми, закупили добитата дървесина.

6. Във връзка със спечелено от другата страна административно дело, заведено срещу РДГ-Кюстендил, по подадена жалба срещу издадена заповед на директора на РДГ за утвърдена горскостопанска програма /ГСПрограма/ и съответно утвърдено планизвличение съгласно Закона за горите /ЗГ/, Наредба за сечите в горите, Наредба за инвентаризация и планиране в горските територии и Указания изх.№ 26664/04.08.2011 г., издадени от изп.директор на ИАГ и РДГ е отсъдена да заплати 836

Предложение

лева, за която сума вече има издаден изпълнителен лист срещу РДГ-Кюстендил. Исковата претенция е с правно основание нарушение чл.24, ал.1 /Производството... по издаване на индивидуален административен акт /ИАА/ започва по ... искане на гражданин/, чл.26, ал.1 /За започване на производството се уведомяват известните заинтересовани граждани ... освен заявителя. Ако срокът за приключване на производството е по-дълъг от 7 дни, в уведомлението се включва и информация за датата, до която трябва да бъде издаден актът./, чл.35 / ИАА се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани ..., ако такива са дадени, съответно направени./ и чл.61 /ал.1 Административният акт, съответно отказът да се издаде акт, се съобщава в тридневен срок от издаването му на всички заинтересовани лица , включително на тези, които не са участвали в производството. Ал.2 Съобщаването може да се извърши чрез устно уведомяване за съдържанието на акта, което се удостоверява с подпис на извършилото го длъжностно лице, или чрез отправяне на писмено съобщение, включително чрез електронна поща или факс, ако страната е посочила такива. Ал.3 Когато адресът на някое от заинтересованите лица не е известен или то не е намерено на посочения от него адрес, съобщението се поставя на таблото за обявления, в Интернет страницата на съответния орган или се оповестява по друг обичаен начин. Ал.4 ИАА може да бъде получен на мястото, където е заявен, или на посочен точен адрес, в случай че е заявено получаване чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път./ от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/. ИАА по смисъла на чл.21 от АПК има легално определение /ал.1 ИАА е изричното волеизявление или изразеното с действие или бездействие волеизявление на административен орган или на друг овластен със закон за това орган ..., с което се създават права или задължения или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани ..., както и отказът да се издаде такъв акт. Ал.2 ИАА е и волеизявлението, с което се декларират или констатират вече възникнали права или задължения. Ал.3 ИАА е и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът да се издаде такъв документ. Ал.4 ИАА е и отказът на административен орган да извърши или да се въздържа от определено действие и ал.5 Не са ИАА волеизявленията, действията и бездействията, когато са част от производствата по издаване или изпълнение на индивидуални или общи административни актове или са част от производствата по издаване на нормативни актове./ Проблемът е, че досега ГСПрограма за ГТ, собственост на ФЛ, ЮЛ и техни обединения, се изработват съгласно чл.13, ал.3 и съгласно ал.8, т.2 от ЗГ се утвърждават от директора на съответната РДГ, в чийто район на дейност се намира ГТ, със заповед, която притежава характера на ИАА. Обичайната практика в РДГ е съобщаването на издадените заповеди да става при предаването им срещу подпис единствено на заявителя-собственик/съсобственик/ или на упълномощено лице. Съгласно чл. 13, ал. 9 от ЗГ заповедите по ал. 8 могат да се обжалват по реда на АПК. Доколкото в ЗГ, като специален спрямо общия АПК, няма специално уреден ред за съобщаване, остава реда съгласно чл. 61 АПК. Сроковете за обжалване на тези заповеди започват да текат от съобщаването им на всички заинтересовани лица. Съответно уреденият ред за съобщаване в АПК е следният: първо лично на всяко заинтересовано лице, а когато няма адрес - на таблото на или на Интернет страницата на съответната РДГ. Заповедите влизат в сила при условията на чл. 90 от АПК /ал.1 Административните актове не се изпълняват, преди да са изтекли сроковете за тяхното оспорване, а при подадена жалба или протест - до решаването на спора от съответния орган. Ал.2 Това правило не се прилага, когато: т.1. всички заинтересовани страни писмено поискат предварително изпълнение на акта; т.2. със закон или с разпореждане по чл. 60 е допуснато предварително изпълнение на акта. Ал.3 По-горестоящият административен орган може да спре допуснатото с разпореждане предварително изпълнение по

Предложение

искане на оспорващия, ако то не се налага от обществения интерес или би причинило непоправима вреда на засегнато лице./ Във връзка с казаното дотук сериозен проблем се оказва съобщаването на заповедите за утвърждаване на ГСПрограми /ИАА/ по чл.61 АПК във вр.с реализирането на сечите. Това отпраща влизанението в сила на заповедите в неизвестното бъдеще. Връчването им по АПК е възможно да затрудни извеждането на сечите до степен на непровеждането им. Чл.101, ал.3 от Наредба №18 за инвентаризация и планиране в горските територии урежда единствено срока, в който директорът на РДГ следва със заповед да се произнесе за утвърждаване или мотивиран отказ за утвърждаване на горскостопанската програма, а по ал.4 при определени обстоятелства е допуснато удължаването му. Във връзка с всичко казано дотук намираме, че следва да се уреди в ЗГ предварително изпълнение на заповедите за одобряване на ГСПрограми и/или обща възможност за уведомяване на съсобствениците единствено чрез Интернет страницата на съответната РДГ. Неприложимостта на производството по издаването на ИАА е уредено в чл.22, т.1 от АПК - производството по издаване на ИАА не се прилага за административни актове, които по силата на специален закон се издават и изпълняват незабавно или е предвидено специално производство с оглед на естеството им. Отделен проблем се явяват допълнителните разходи свързани със съобщаването на собствениците, на които са известни адресите. В РДГ - Кюстендил, средно годишно постъпват и се издават заповеди за над 400 бр. ГСПрограми. Над 90 % от имотите са собственост на надледниците на дадено починало лице. Средния брой на наследниците по представените удостоверения за наследници е приблизително 4000 лица, които следва да бъдат уведомени, като заинтересовани. Дори само за половината от тях РДГ да има адрес и съответно задължение за лично съобщаване, сумата по обслужването на съобщения с обратни разписки ще бъде не по-малко от 4 000 лева само за РДГКюстендил. Още повече обратната разписка не е легитимен документ за съобщаване съдържанието на конкретната заповед съгласно ГПК.

- Текста на алинея 3 в чл.13 да се промени, както следва: За горските територии „и гори в земеделски територии“ - собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, се изработват горскостопански планове или програми.
- Текста на чл.106 да се промени, както следва: Освен в случаите, предвидени в горскостопанския план или програма, собствениците на гори, както и лицата, на които е предоставено управлението на поземлени имоти в горски територии, провеждат санитарни „и принудителни“ сечи и когато е дадено предписание за това от регионалната дирекция по горите или от съответната лесозащитна станция. Сечта се провежда в срока, определен в предписанието.
- В чл.188 да се създаде нова алинея 4 с текст „За опазването на горските територии се обособяват охранителни участъци, поверени на лица с лесовъдско образование, упълномощени от лицата по алинеи 1,2 и 3“.
- Да се създаде нов чл. 268а с текст „Длъжностно лице или лице, упражняващо лесовъдска практика, което невярно посочи данни или обстоятелства в технологичен план, карнет-опис, сортиментна ведомост, позволятелно за сеч и протокол за освидетелстване на сечище, които са различни от фактическите обстоятелства, установени по съответния ред от контролните органи, се наказва с глоба от 50 лв. до 500 лв.“

Предложение

- В чл.272а думата „издаването“ да се замени с „получаването“; чл.272а При плащане на наложената глоба или на имуществената санкция в 30-дневен срок от „получаването“ на наказателното постановление лицето дължи 70 на сто от размера на глобата, съответно на имуществената санкция.

Нормативно уреждане на самостоятелност на структурата на горската администрация под формата на държавна агенция или самостоятелно министерство, което да осъществява контролни функции във всички видове собственост горските територии. Преструктуриране на съществуващите в момента държавни предприятия за управление на горските територии по начин позволяващ по - голям контрол от страна на органите на изпълнителната власт. Извършването на дейностите в държавните горски територии да се осъществява от съответното ДГС или ДЛС със собствени технически и кадрови ресурс. Въвеждане на мандатност на ръководителите на структурите създадени със Закона за горите.

- Чл. 13, ал. 4 частта горскостопански програми противоречи с чл. 24, 25, 26 и 27 от Наредба № 8 за сечите в горите, в които е допустимо периода между лесовъдските намеси да бъде пократьк от 10 г.
- В чл. 13, ал. 12 да се добавят план-извлечения и предписания.
- Чл. 73, (1) Промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии се допуска за: 1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2012 г., изм., бр. 27 от 2013 г.) площадки за изграждане на транспортни съоръжения (пристанища, летища, жп гари, автогари), промишлени предприятия и ферми за отглеждане на животни, риба и други водни животни, добив на подземни богатства, гробищни паркове, депа за отпадъци, насипища и хвостохранилища, електроцентрали, язовири, пречиствателни станции за питейни или отпадъчни води и други хидротехнически съоръжения, както и на площадкови енергийни обекти по смисъла на Закона за енергетиката; Пропуснати са много други, които попадат в същата група например: станции за борба с градушките, метеорологични станции и други. Няма облекчен ред за изграждане на културни и религиозни паметници.
- В чл. 74, ал. (1) на практика не могат да се правят инвестиции, освен от държавата или общината. Например - път за достъп до чужд имот е невъзможен - ПП Витоша и др.
- В чл. 78, ал. (3), т. 2 не е определен орган, който да следи срока за започване на строителството, както и не са разписани последващи действия при неспазване на сроковете.
- В чл. 86 не е предвиден срок за заплащане цената за компенсационно залесяване. Предложение: Да се създаде ал. (8) Цената за компенсационно залесяване се заплаща в тримесечен срок от съобщаването на акта по ал. 3.
- Към чл. 102 да се добави ал. 2. Възобновителните сечи се провеждат при турнус на сеч, определен за съответния стопански

Предложение

клас или производствена група, съгласно Наредба №18 за инвентаризация на горските територии.

- В чл. 104 да бъдат допълнени текстовете: „забранява се сечта без да има издадено писмено позволително за сеч“; „когато в нискостъблените гори има единично представени или с участие други дървесни видове, извън описаните, ал.2 и 3 на Наредба № 8 за сечите в горите, те не се отсичат при провеждане на гола сеч.“
- В чл. 106 да се добави и план-извлечение.
- В чл. 106 да се определи максимално допустимия срок за провеждане на сеч и извоз в предписанията – до 3 месеца от датата на издаване на предписанието.
- В административно наказателните разпоредби да се предвиди текст, в който да има санкции при неизпълнение на предписанията по чл. 106/ чл. 131, ал. 2.
- В чл. 206, ал. 1, т. 2 да бъде допълнена с текст „да съхраняват производствената марка в обекта, както и превозните билети. • В чл. 213, ал. 1 да бъде добавен глагола „събирането“, респективно същият да бъде добавен и в чл. 266, ал. 1 като „събира“. • чл. 272а, който гласи: „При плащане на наложената глоба или на имуществената санкция в 30-дневен срок от издаването на наказателното постановление лицето дължи 70 на сто от размера на глобата, съответно на имуществената санкция.“, да бъде изменен в „При плащане на наложената глоба или на имуществената санкция в 30-дневен срок от датата на връчването на наказателното постановление лицето дължи 70 на сто от размера на глобата, съответно на имуществената санкция.“
- В чл. 273, ал. 1 да бъде изменена относно отнемането на вещите, послужили за извършване на нарушение в частност – МПС, независимо от тяхната собственост при влезли в сила 3 броя предходни НП за последните 12 месеца.

Необходимост от Закон за изменение и допълнение на Закона за горите

1. Липсата на регламентиран ред за ползване и стопанисване на горите в земеделски земи създава противоречиви практики и нееднозначно тълкуване както на Закона за горите, така и на Закона за опазване на селскостопанското имущество.

Съгласно чл. 2, ал. 3 от ЗОСИ „Селскостопанското имущество се опазва по реда на този закон и когато се намира в границите на населените места, в крайпътните ивици или в горските територии по смисъла на Закона за горите“.

Едновременно с това в чл. 6, ал. 2 от ЗОСИ се посочва, че „Селскостопанското имущество, намиращо се в границите на горските територии, се опазва по предвидения в Закона за горите ред. Установяването на вредите на това селскостопанско имущество, определянето на обезщетения и налагането на административни наказания се извършват по реда на този закон от

Предложение

Изпълнителната агенция по горите и нейните структури“.

В ЗГ също има необходимост от прецизиране на текста на чл. 2, ал. 3, т. 3 „Разпоредбите на този закон не се прилагат за дървета от горскодървесни видове в земеделски територии, когато не притежават характеристиките на гора по смисъла на ал.1“. Съгласно тази разпоредба, насажденията, притежаващи характеристиките на гора би следвало да се стопанисват по реда на ЗГ.

Необходимо е цялостна визия за стопанисването и опазването на горите в земеделските земи, като се регламентира ред държавата да поеме разходите свързани с делбата на имотите, които не представляват в цялата си площ гора, в случаите на провеждане на процедура за промяна на предназначението от земеделска в горска територия.

2. За целите на инвентаризацията на горските територии, както и за планирането на ловностопанските дейности и на дейностите по опазване от пожари, се обособяват горски териториални единици.

Съгласно чл.7, ал. 3 от ЗГ, горските териториални единици се обособяват със заповед на министъра на земеделието и храните и обхващат територията на една или повече цели общини в границите на една област. Обособяването със заповед на всички горски териториални единици е необходимо условие за да започне процесът по инвентаризиране на горските територии. Трябва да започне процесът по определяне и обявяване на териториалните единици по смисъла на ЗГ.

3. Промяна в Закона за горите, касаеща Раздел II "Инвентаризация на горските територии и горско планиране"

Във връзка с предвижданията на чл. 10, ал. (4) и чл. 11, ал. (3) от ЗГ, и отчитайки настъпилите промени в макроикономическите и международните условия (приемането на Национална програма за развитие: България 2030, Европейския зелен пакт (European Green Deal), Стратегия на Европейския съюз за биологичното разнообразие до 2030 г, както и предстоящото приемане на Стратегията на Европейския съюз за горите след 2020 г., следва да се актуализират текстовете, регламентиращи стратегическото планиране в горите на национално ниво.

Промените ще отразят новите тенденции в световните, европейските и националните политики, касаещи горите, като следва да се прецизират и сроковете на действие на основните национални горскополитически документи. Новите текстове следва да бъдат включени в чл. 9, 10, 11 и 12 от ЗГ, като същите е подходящо да бъдат изготвени след окончателното приемане на новата Стратегия на ЕС за горите (което се очаква през м. юли, 2021 г.) с цел да отразят всички новости и промени в стратегическата и правна рамка на ЕС, касаеща горите.

4. Съгласно чл.13, ал. 4 от ЗГ, горскостопанските планове и програми определят допустимия размер на ползването на горските ресурси и насоките за постигане целите на управлението на горските територии за срок 10 години.

Следва да се има предвид, че ако при планирането в горскостопанските планове и програми се възприеме да се определя очакван размер на ползването ще се наложи да се промени цялата концепция на Наредба № 18 за инвентаризация и планира-

Предложение

не. Към настоящия момент планирането се приема за статичен момент към момента на приемане на проекта. На практика този принцип не съответства на реалността.

За госркостопански програми за малки имоти този текст създава проблем, тъй като се предвижда допустимо ползване за една фаза (еднократно провеждане) на сечта, а буквалното тълкуване на разпоредбата прави невъзможно провеждането на втора фаза или втора сеч (пробирка) в рамките на 10 год. период.

5. Съгласно чл. 52 от Наредба № 8, сечите се провеждат след издаване на писмено позволително въз основа на утвърден горскостопански план или програма или одобрено план-извлечение.

Понятието план-извлечение за промяна на вида на сечта се среща само в чл. 97, ал. 2 от ЗГ. Необходимо е да се прецени дали това понятие да се въведе още в чл. 9 от Раздел II „Инвентаризация на горските територии и горско планиране“ в Закона за горите. С Наредба № 18 е въведено понятието „насока на стопанисване“, също се прилага и в Наредба № 8, предвид което е необходимо да се въведе и в ЗГ.

6. Съгласно чл. 106 от ЗГ „Освен в случаите, предвидени в горскостопанския план или програма, собствениците на гори, както и лицата, на които е предоставено управлението на поземлени имоти в горски територии, провеждат санитарни сечи и когато е дадено предписание за това от регионалната дирекция по горите или от съответната лесозащитна станция.“

В чл. 53, ал. 3 от Наредба № 8 е предвидено да се издава предписание и за провеждане на принудителните сечи, предвид което е необходимо обхвата на чл. 106 да се разшири.

„В случаите на издадено предписание от регионалната дирекция по горите или лесозащитна станция за провеждане на санитарни сечи или принудителни сечи не се изисква утвърден горскостопански план или програма или одобрено план-извлечение. Предписанието се издава по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, след извършване на проверка на терен от служители от регионалната дирекция по горите или лесозащитна станция.“

7. Съгласно чл. 111, ал. 8 от ЗГ , ползването на дървесина в горите, които са собственост на повече от едно физическо и юридическо лице, може да се извършва само при писмено нотариално заверено съгласие на поне половината съсобственици на имота.

Разпоредбата противоречи на чл. 32 от Закон за собствеността, общата вещ се използва и управлява съгласно решението на съсобствениците, притежаващи **повече от половината** от общата вещ.

8. Съгласно Закона за горите, рекултивация в горски територии се извършва по Закона за опазване на земеделските земи, като реда и условията не обхващат спецификата при управлението на горските територии..

Предложение

От дирекция „Горско стопанство“ е направено предложение за изменение и допълнение на чл. 99, с което да се регламентира редът за изготвяне и одобряване на проекти за рекултивация на нарушени терени в поземлени имоти в горски територии вследствие на извършени дейности или реализиране на инвестиционни намерения. Във връзка с проектите за рекултивация, в Закона за горите следва да се регламентира и таксата за одобряване на същите от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите.

9. Съгласно чл. 248 ал. 2 от ЗГ са определени обществени екосистемни ползви, които не са актуализирани и не отговарят на съвременните европейски класификационни схеми на MAES (Картиране и оценка на екосистемните услуги).

Описаните екосистемни ползи са включени в ЗГ преди публикуването на европейската класификационна схема за определяне на екосистемните услуги MAES. Описаните екосистемни ползи са най-доброто за онзи период, но към момента не отговарят на съвременните модели за определяне на екосистемни услуги. В момента собствениците на частни горски имоти, особено с малка площ, са неравнопоставени и реално дискриминирани, тъй като създаденият нормативен ред и наложените ограничения в редица случаи правят ползването или невъзможно, или икономически неизгодно, без за това да имат никакви компенсации.

Вероятността да се създаде реално работещ механизъм по сегашната логика на закона е малка. Предлагаме да се приложи принципа, че всяко ограничение наложено върху правото на собственост върху горите /правото на управление, разпореждане, стопанисване, ползване и реализиране на доходи/, произтичащо по силата на друг закон или свързано с обезпечаване на общи или колективни интереси, да влиза в сила след възмездяване на собственика, вкл. и при държавна и общинска собственост, от лицето/лицата налагащи ограничението. Процеса да подлежи на съдебен контрол.

10. Необходимост от модел на концепция за лесозащитата в България.

Съществуващият модел за организация на лесозащитата реално не създава условия за конкуренция, за разлика от всички друг лесовъдски дейности. Необходимо е и преосмисляне на правата и отговорности на собствениците на гори и преразглеждане на механизмите за финансиране в областта на лесозащитата.

11. Управление на държавните предприятия по чл. 163.

Необходимо е преразглеждане на статута на държавните предприятия в съответствие със Закона за публичните предприятия или изменение и допълнението му. Независимо от решението по този въпрос при управлението на търговците, държавна и общинска собственост / независимо от формата /, има един общ систематичен проблем- представителят на собственика/държавата/общината е твърде опосредствен и реално интереса на лицето, което го представлява е по-близък до интереса на мениджърските екипи, отколкото до интереса на всички нас – собствениците, т.е. интереса на реалния собственик не е защитен в достатъчна степен / за справка може да се види финансовото състояние на държавните и общински търговци и целесъобразността на някои от разходите/. В този смисъл предлагаме да се създаде законова рамка за пълна

Предложение

публичност на намеренията, вземането на инвестиционни решения и на резултатите от дейността на тези предприятия.

12. Относно ползване на недървесни горски продукти.

Да се прецизират принципите за ползване на недървесни горски продукти (ПНГП), в т. ч.:

- „бивакуването“ - разполагане на палатки, кемпери и др., в ГТ да се регламентира като ПНГП. В момента освен в черноморските зони, това е проблем и около големите язовири и реки;
- ползването на трюфели, при липсата на спец. закон, да се регламентира като ПНГП;
- да се преразгледа принципа за безвъзмездно ползване за лични нужди от имоти, собственост на физически и юридически лица;
- да се определи размер на ползването „за лични нужди“;
- да се разреши промишлено ползване и при наличие на ГС програма;
- позволителни, превозни билети, пунктове за изкупуване и др;

13. Относно сечите за поддържане на сервитутите:

Да се създаде ясен и облекчен режим относно реда за извършване на сечи с цел поддържане на сервитутите. В момента се дават разнопосочни указания за всеки конкретен случай, които понякога са неясни, като основно се базират на чл. 45, ал. 3 от НСГ.

14. Относно опазването на гори, собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения.

Да се преразгледа и ако се прецени че остава да се прецизира разпоредбата на чл. 187, ал. 3 от ЗГ, относно опазването на горските територии - собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, с обща площ до 2 хектара включително от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, като се осигури финансиране на дейността от бюджета.

15. Разпоредбата на чл. 148, ал. 12 относно оборудването на товарните превозни средства, транспортиращи дървесина и недървесни горски продукти, и на мобилните обекти по чл. 206 с устройства за позициониране и проследяване на движението им да се пренесе в Раздел „Контрол“.

16. Необходимост от промени в Наказателния кодекс:

Да се обсъдят предложените от ИАГ промени, предвиждащи наказателна отговорност за незаконни сечи в земеделски територии и въвеждането на наказателна отговорност за лица, упражняващи частна лесовъдска практика, които извършват доку-

Предложение

ментни престъпления. В момента тези лица, когато не са на трудов договор, не са „длъжностни лица“ и не са наказателно отговорни.

В настоящия текст в Закона за горите в чл. 159. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите, след съгласуване с министъра на земеделието, храните и горите, със заповед създава и закрива специализирани териториални звена: за защита и опазване на горите; за горски семеконтрол; за инвентаризация и устройство на горския фонд; за научноизследователска и инженерно-внедрителска дейност; дирекции на природни паркове за изпълнение на заповедите за обявяване и плановете за управление на природните паркове; за други специализирани дейности, и определя техните седалища.

(2) Специализираните териториални звена по ал. 1 са юридически лица на бюджетна издръжка - структури на Изпълнителната агенция по горите с;

Се забелязва нормативно несъответствия , нашите предложения са следните:

1. "Дирекциите на природни паркове" в своята пряка работа, свързана с "изпълнение на заповедите за обявяване и плановете за управление на природните паркове", се сблъскват с решаването на въпроси, които не са свързани с горски територии. Такъв тип територии са земеделски земи, води, крайморски плажове (в ПП Странджа), както и при въпроси, свързани със земеделски земи, за които в някаква степен е проведена процедура за прекатегоризиране в урбанизирани територии, но без да е проведена процедура за изключване от границите на Природния парк. При решаването на такъв тип въпроси, свързани с изброените по-горе "не-горски" територии, компетенциите на ДПП, в качеството ѝ на специализирано териториално звено на ИАГ, чиито компетенции от своя страна като принципал са ограничени до горските територии, са с оспорима легитимност.

2. Текстът "дирекции на природни паркове" в член Чл. 159. (1) да бъде заменен с "дирекции **_за_** природни паркове", с което да се търси по-близо съответствие с обстоятелството, че ДПП, за разлика от дирекциите на националните паркове, не се явяват собственик или упълномощен представител на собственика за територията на съответния парк. Тази промяна в нормативното обозначаване на структурата би била в съответствие и с наименоването на другите регионални структури на ИАГ, напр.: Регионалните дирекции **_по_** горите.

3. Да бъдат направени постъпки, така че функциите по прилагане на заповедите за обявяване, както и евентуално променното име на ДПП като структури на ИАГ, да бъдат отразени (например, чрез преходни и заключителни разпоредби или друг подходящ механизъм).

В текста на Чл. 52. (2) от Закона за защитените територии, където посоченото: "Изпълнителната агенция по горите създава

Предложение

специализирани дирекции на природни паркове за изпълнение на плановете за управление на природните паркове." да бъде променено на: "Изпълнителната агенция по горите създава специализирани дирекции **_за_** природните паркове - за изпълнение на плановете за управление **_и заповедите за обявяване_** на природните паркове."

Предложение1: Чл. 106. Освен в случаите, предвидени в горскостопанския план или програма, собствениците на гори, както и лицата, на които е предоставено управлението на поземлени имоти в горски територии, провеждат санитарни и принудителни сечи и когато е дадено предписание за това от регионалната дирекция по горите или от съответната лесозащитна станция. Сечта се провежда в срока, определен в предписанието. Издадените предписания за провеждане на санитарна и принудителна сеч се регистрират в съответната деловодна система и се публикуват на интернет страницата на ИАГ.

Основание: 1. Освен терминът "санитарни сечи", в Наредба № 8 за сечите в горите и в Наредба № 9 за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди, е добавен и терминът „принудителни сечи“, който липсва в ЗГ.

2. Даването на предписания е вменено на РДГ, съгласно чл.4, т.3 от Наредба №9/05.12.2019 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди и не е задължение на ЛЗС, съгласно чл.3 от същата наредба.

3. Това е текст в чл. 4, т. 3 от Наредба № 9, който определя дейностите на РДГ: „издават предписания за провеждане на санитарна и принудителна сеч, които се регистрират в съответната деловодна система и се публикуват на интернет страницата на ИАГ. Тази промяна ще доведе до публичност на издадените предписания за санитарни и принудителни сечи.

Предложение2: В чл. 135 да отпаднат ал. 1 и ал. 2. Текстът в чл. 135 да стане "Употребата на продукти за растителна защита в горските територии, се регламентира от Закона за защита на растенията и се предписва/определя от лесозащитните станции."

Основание: Закон за защита на растенията и Наредба № 9 за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди.

В съвременното общество все повече внимание се отделя на връзката човек-природа и се идентифицира необходимостта от повишаване на знанията и разбирането на обществото относно богатството и процесите, протичащи в горските екосистеми, техните екологични функции, значението им за адаптиране към климатичните промени, ролята на горските служители за поддържане на устойчивостта на горските екосистеми и др. Все по-важни са темите за устойчиво и многофункционално стопанисване на горските екосистеми и поддържане на техния природозащитен статус. От друга страна, възпитаването на отговорно отношение към природата в ранна детска възраст и усвояването на знания за гората провокира загриженост за състоянието и значението и за хората, развива интерес към изучаването на гората и създава необходимост от контакт с нея в зряла възраст. Необходимостта от разбиране на функционалните процеси в горската екосистема изисква сериозни мерки на нацио-

Предложение

нално ниво и проактивно поведение от страна на отговорните институции. **За целта, предлагаме темата „Горска педагогика“ да намери място в Закона за горите, като предложения за конкретните текстове са записани по - долу:**

В глава 2 УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ да се създаде раздел IV ГОРСКА ПЕДАГОГИКА със следното съдържание:

Чл. 1. „Горска педагогика“ по смисъла на този закон е съвкупност от обучителни и образователни мероприятия, програми и дейности, насочени към повишаване на знанията и разбирането на обществото за богатството и разнообразието в горите, техните екологични и икономически функции, значението им за регулиране на климата, екологичното равновесие и устойчивото развитие.

Чл. 2. Цел и обхват. Горската педагогика е насочена към всички възрастови групи и си поставя за цел да повиши знанията, разбирането и информираността на обществото за:

- 2.1 Гората и лесовъдската професия;
- 2.2 Функциите и значението на горите и околната среда;
- 2.3 Правилното отношение към и поведение в природната среда;
- 2.4 Екологичните взаимоотношения и процеси, протичащи в горските екосистеми;
- 2.5 Стопанските, защитните, социалните, рекреационни и екологичните функции на горите;
- 2.6 Възпитание на отговорно отношение към и поведение в гората и необходимостта от изграждане на уважение към околната среда;
- 2.7 Горските местообитания, и тяхното биологично разнообразие;
- 2.8 За гората като източник на разнообразни ресурси: дървесина, билки, гъби, горски плодове, дивеч, паша за домашни животни и др.;
- 2.9 Необходимостта от отговорно устойчиво ползване на горските ресурси;
- 2.10 Спецификата, функциите и значението на лесовъдската професия за опазване и устойчиво стопанисване и ползване на горите.

Чл. 3. За постигане целите на горската педагогика, структурите и специализираните териториални звена на МЗХГ и ИАГ:

ал. 1 Определят поне един служител в ръководената от тях структура, в чиято длъжностна характеристика е вменено за-

Предложение

дължението за провеждане на регулярни занимания по Горска педагогика с деца, ученици и други целеви групи.

ал. 2. Служителите по ал.1 следва да са преминали квалификационен курс по Горска педагогика или е изучавал дисциплината като част от своето обучение в Лесотехнически университет;

ал. 3. Служителите по ал. 1:

1. Организирант занятия и мероприятия на закрито и в горска среда, кръжоци и др. с деца в предучилищна възраст, ученици, подрастващи и възрастни.
2. Разработват учебни програми, информационни материали, тематични експозиции, специализирани интернет страници и др.
3. Разработват проекти и инициативи съвместно със структурите на МОН, НПО, доброволци, корпоративни организации и др.

Чл. 4. Дейности в сферата на горска педагогика се извършват от:

1. Структурите и специализираните териториални звена на МЗХГ и ИАГ.
2. Квалифицирани служители в структурите и специализираните териториални звена на МЗХГ и ИАГ, притежаващи лесовъдско образование, както и от лица извън структурите на МЗХГ и ИАГ, притежаващи лесовъдско образование и преминали квалификационен курс по Горска педагогика.
3. Нестопански организации, включващи в състава си експерти с лесовъдско образование или работещи в сътрудничество със структурите на МЗХГ/ИАГ.

I. **Чл. 108 (2) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2015 г., в сила от 07.08.2015 г.),** да се измени по следния начин: Позволяващото за сеч се издава на лице, вписано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика **след регистриране на необходимите документи (тех. план, карнет опис и сортиментна ведомост) в информационната система на ИАГ** при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 101, ал. 3.

II. **Чл. 149.** (1) да се измени по следния начин: „Забранява се движението на пътни превозни средства и ездата по **маркираните** туристически пътеки **и алеи**, освен когато туристическата пътека или **алеи** съвпада с горски път или е част от обозначено трасе.

Във връзка с горите в земеделските територии, които не са инвентаризирани и установени, като такива, но всъщност са с характеристиката на гора съгласно ЗГ, както и правото съгласно чл. 32 от ЗОСИ на кмета на района или кметството и началника на управление "Земеделие" при общинската администрация да издават разрешение за отсичане и изкореняване, намирам

Предложение

необходимост да се вмъкне, задължение от проверка на терен и/или по ортофотокарти и горскостопански карти (ако е възможно), преди издаване на такъв тип разрешение. Необходимостта се поражда от това, че много често в практиката се случва, определените лица по ЗОСИ да издават такъв тип разрешения само на база представени скици на имоти, в тях е отражен вида на територията, но не й действителното състояние на терен. Когато е издадено разрешение за отсичане и изкореняване на дървета в земеделска територия, а тя представлява гора по смисъла на ЗГ, то ползвателите стават нарушители, горските служители попадат между двата закона, а много често в Съда такъв тип дела падат.

Поради това, че много хора вече използват интернет и търсят необходимата информация там, смятам, че е необходимо към всеки член от Закона за горите, които е обвързан с подаване на заявления, които от своя страна са обвързани с допълнителни документи, да бъде добавен текст, който да задължава всяка една институция, която изпълнява съответната административна услуга да си обнови сайта, като добави бланки в електронен вид на всяко едно заявление по конкретен член от ЗГ или поднормативните актове с опис на необходимите документи. Разбира се, това задължение може да се породри и по друг начин. Това ще спести много време и разкарване на гражданите, имайки предвид и начина на живот и работа след появата на COVID19.

Друг важен момент е, че има създаден начин за проверка на позволителни за сеч от обикновените граждани, но голяма част от тях не го знаят, тъй като приложението се намира само в сайта на ИАГ, може би за да го намират по-лесно, то в сайта на всяка горска структура (включително ТП ДГС/ДЛС и общини) би следвало да имат препратка към него. Колкото по-разпространено, толкова по-често хората ще го използват и по този начин, ще се намалят сигналите за незаконна сеч, която всъщност е законна.

1. Да се създаде Единна информационна система в която във всяко стопанство да се отчита **ежедневно** дървесината от всеки отдел и подотдел както следва: маркирана, добита, експедирана.

Системата да се затваря автоматично в края на деня. Така ИАГ ще има видимост какво се случва с трите вида дейности в цяла България без възможност за поправки на другия ден.

Тази система да се допълни:

- с видовете нарушения и съставени актове за всеки отдел и подотдел, т.е това ще бъде **електронното досие/картон/ на всеки подотдел.**

Целта е да се вижда и да става ясно какво се случва в подотделите за всички горски територии в България.

- с информацията на съответния ГСП и ЛоУП на стопанството и досието на всеки служител със снимка.

2. Лицензираните лесовъди трябва да докажат минимум 10 г. професионален стаж в системата на горите.

3. В търговете да се допускат само фирми с наети лица с лесовъдско образование под горното условие, като това важи за

Предложение

всички мероприятия в горите, и за ЛКМ и за ползване на дървесина.

Тази прозрачност и видимост ще защити професионализма на кадрите работещи в нашата система от която защита имаме нужда.

Съдбата на Закона за горите е в пряка зависимост от стратегията за развитието на горския сектор и приоритетите и целите за нейното постигане. Стратегията трябва да отразява баланс на обществените настроения и интереси. Днес обществото държи на многофункционалното стопанисване на горите с преобладание на екологичният приоритет.

Това налага единни приоритети и основни задължения на всички структури в горския сектор, а не такива, които водят до неговата поляризация, разединение и действия продиктувани от крайни политически и икономически интереси.

При тази ситуация е необходимо единно управление на сектора от което произтича необходимостта от съществена промяна на Закона за горите, дори до нов Закон.

В действащия Закона за горите има много неясни, непълни и неконкретни текстове, които следва да бъдат променени, а именно:

- В чл.2 от закона да се прецизират определенията за гора и горска територия. Не следва ли да се използва понятието горски фонд, валидно в много други нормативни документи извън горския сектор.
- Съгласно действащия Закон за горите опазването на горските територии – собственост на физически, юридически лица и техните обединения се организира и финансира от държавните предприятия по чл. 163. В действителност този текст не работи защото основният приоритет на служителите в ТП ДГС/ДЛС по места е ползването на дървесина в горските територии – държавна собственост. Няма ясни правила, критерии и отговорности за осъществяването на тази дейност.
- В Закона за горите и подзаконовите актове по прилагането му липсват или са непълно регламентирани различни задължения и отговорности. Например разрешителното за сеч в държавните горски територии се издава на лесовъда на фирмата ползвател, който почти не стъпва в сечището, а експедирането на дървесината извършващо се от служител на ТП се осъществява от временния склад. Последният не се интересува какво става в сечището. За лесовъда няма ясно регламентирани отговорност, а служителят от ТП бяга от отговорност. По този начин отговорността се размива.

Изминаха повече от 30 години от възстановяването на собствеността на гори и земи от горския фонд За района на дирекцията горите на физически и юридически лица са 30% от общата площ, разпокъсани в над 120000 имота. Средно годишно за такива гори се изработват около 1500 бр. програми и се издават 3000 – 4000 бр. разрешителни за сеч. Това затруднява обслужването им и ефективната контролна дейност по стопанисването им. В около 30% от тях не са извършвани горскосто-

Предложение

пански мероприятия, което силно влошава състоянието им. В района няма практика за сдружаване и коопериране на собствениците на гори. С цел улесняване на обслужването им, подобряване на контрола и опазването им и гарантиране на доброто им стопанисване се налага едроплощното им стопанисване по масиви, на принципите на арендуването на земеделските земи. Тези възможности трябва да залегнат в Закона за горите и поднормативните актове по прилагането му.

1. Преструктуриране на ДП по чл. 163 от ЗГ и създаването на контрол и прозрачност на дейността им.
2. Самостоятелно горско ведомство.
3. Създаване на нов, актуален и съобразен с потребностите на бизнеса и в максимална степен ефективен и функционален БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВЕН СТАНДАРТ за окачествяване на дървесината.
4. Възможност за увеличаване на инвестициите в горите от страна на ДП по 163 от ЗГ.
5. Промени даващи право за подпомагане на горския сектор по различни програми.